

Op een Bijbelkring associëren we schrijvend op het thema 'troost'. Een huisarts schrijft erbij: soms genezen, vaak verlichten, altijd troosten. Achter 'troosten' zet ik een vraagteken.

Ik las dat deze spreuk over de geneeskunde bekend en geliefd is onder artsen. Hoewel lang toegeschreven aan de Franse chirurg Ambroise Paré (1510-1590) is het niet bekend van wie de spreuk is. Het is opvallend en misschien wel veelzeggend dat patiënten deze spreuk niet kennen. Tenminste, ik had er nog niet van gehoord en ik vermoed dat dit ook geldt voor veel medepatiënten.

'Troosten' betekent volgens Van Dale: bemoedigen bij verdriet of verdriet verzachten. Concreet zie je dat als je een kleuter troost wanneer hij is gevallen. Je neemt hem op schoot, slaat je arm om hem heen, aait hem over z'n bolletje en je zegt iets als: 'Kom maar. Dat doet zeer hè?' En het werkt, de kleuter wordt stil, zijn verdriet is verzacht.

Als de spreuk voor medici zo belangrijk is, wat betekent deze dan in het gesprek met de patiënt? Als chronisch zieke heb ik veel artsen meegemaakt. 'Soms genezen' herken ik maar al te goed, 'vaak verlichten' wordt al minder maar bij 'altijd troosten' frons ik mijn wenkbrauwen. Ik denk erover welke arts, figuurlijk gesproken, een arm om me heen sloeg en welgemeend zei: 'Dat doet zeer hè?' Ik ervaar namelijk iets van troost wanneer een arts laat merken dat hij beseft hoe moeilijk het is om te leven met klachten die niet genezen of verlicht kunnen worden. Maar hoe doe je dat, troosten in de korte tijd van een consult? Dat valt blijkbaar niet mee, is mijn ervaring. Gelukkig echter zijn ze er, de artsen die op hun manier zeggen: 'Dat doet zeer hè?' Dat troost en dan kan ik weer even verder.

Marieke de Reuver

Maart 2019